

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: **25 Haziran 2025**
Sayı: **12026**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

29960

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat IŞIKHAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Zeynep Emre
İstanbul Milletvekili

Asgari ücreti düzenleyen 4857 sayılı kanunun 39.maddesiyle asgari ücretin "iş sözleşmesi ile çalışan ve bu Kanunun kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin ekonomik ve sosyal durumlarının düzenlenmesi için belirlendiğini hükme bağlamıştır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca, Asgari Ücret Tespit Komisyonu aracılığı ile belirlenen asgari ücret en geç iki yılda bir belirlenmiş olsa da "işçinin ekonomik ve sosyal durumunun" gözetilmesi ilkesi nedeniyle 2022 ve 2023 yıllarında yapılan Temmuz ara zammının 2025 yılında da uygulanması elzemdir.

TÜİK'in 2023 yılı haziran ayı için açıklamış olduğu resmi enflasyon oranı yüzde 38,21 ile 2025 mayıs ayı için açıklamış olduğu yüzde 35,41 oranlarının yakınlığı da bu gerekliliği ortaya koymak adına önemlidir. Benzer şekilde, 2023 yılında yapılan ara zam öncesi asgari ücretteki reel kayıp ile 2025 yılında asgari ücrette yaşanan reel kayıp da yaklaşık yüzde 15'lerdedir.

2023 Eylül ayında açıklanan Orta Vadeli Program'da (OVP) belirlenen enflasyon hedefleri 2024 için yüzde 33; 2025 için ise yüzde 15,2 iken bu hedeflere ulaşılacağı hesabıyla 2024 yılından itibaren asgari ücrete yapılacak Temmuz ara zam uygulamasından vazgeçilmiştir. Ancak; bilindiği üzere 2024 yılı enflasyon oranı yüzde 44,38 olarak gerçekleşmiş olmasına rağmen, 1 yıldır zam almayan işçilere gerçekleşen enflasyon oranının 14,38 puan altında yüzde 30 olarak gerçekleşmiştir. Görüleceği üzere 2023'te açıklanan ama tutmayan OVP'deki 2024 enflasyon hedefi (%33)'nin de altında bir zam yapılmış ve asgari ücret alan işçilerin maaşları 2025 yılı için belirlenen zam açıklandığında reel olarak aşınmıştır.

2024 Eylül ayında revize edilen OVP'ye göre ise 2025 yılı enflasyon hedefi yüzde 17,5 olmasına rağmen, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Başkanı Fatih Karahan 2025 yılının 2. Enflasyon Raporu'nun tanıtımı amacıyla yapılan bilgilendirme toplantısında 2025 yılı enflasyon tahminini yüzde 24 seviyelerinde gerçekleşeceğini söylemiştir. Kısaca 2024 Eylül ayında revize edilen OVP'de hedeflenen, 2025 yılı enflasyon oranından yüzde 37 daha yüksektir.

Dolayısıyla düşük tutulan ama tutmayan enflasyon hedefleriyle maaşlardaki reel düşüş her ay sürmektedir.

Asgari ücretle geçinen milyonlarca vatandaşımızı ve bakmakla yükümlü oldukları aileleri ilgilendiren asgari ücrete ara zam yapıp yapılmayacağına ilişkin kamuoyunun bilgilendirilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye’de asgari ücretle çalışanların sayısı nedir ve toplam istihdamın ne kadarına tekabül etmektedir?
- 2- TÜİK’in açıkladığı 2024 yılı resmi enflasyon oranı (yüzde 44,38)’den 14,38 puan aşağıda zam yapılmıştır. Bu durum asgari ücretlinin reel kaybını nasıl telafi edecektir. Bu konuda Bakanlığınızın ilgili diğer Bakanlıklarla yaptığı bir çalışma söz konusu mudur?
- 3- TÜİK’in enflasyon verileri ile asgari ücret artışı arasındaki makas giderek açıldığı görülmektedir. Bu durum, yoksulluk ve gelir adaletsizliğini derinleştirmeyecek midir?
- 4- Anayasa’nın 55. maddesi, devlete ‘çalışanların yaşam düzeyini yükseltme’ yükümlülüğü getirir. İlgili madde “Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır. Asgarî ücretin tespitinde çalışanların geçim şartları ile ülkenin ekonomik durumu da gözönünde bulundurulur.” İlkesini hükme bağlamıştır. Reel ücretlerdeki bu düşüş, Anayasal bir ihlal oluşturmuyor mu?”
- 5- Anayasamızın 55.maddesinin ruhuna ve 4857 sayılı iş kanunun 39.maddesine uygun olarak 2022 ve 2023’te olduğu gibi, enflasyonun ücret artışını aştığı durumlarda ara zam yapılması uygulaması tekrar gündeme alınacak mıdır?
- 6- Asgari ücret tespitinde kullanılan ‘sepet’ ve ‘enflasyon hesaplama yöntemi’ revize edilecek midir?”